

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2009-2-273 (Devralma)
Karar Sayısı : 09-59/1436-374
Karar Tarihi : 16.12.2009

10 **A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER**

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI (Başkan V.)
Üyeler : Mehmet Akif ERSİN, Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER : Adnan AKGÜN, Mücteba ALTUN

20 **C. BİLDİRİMDE BULUNAN** : - Bio-Rad Laboratories Inc.
Temsilcileri: Av. Efser Zeynep ERGÜN-Av. Selen SÜMER
Büyükdere Cad. No: 127 Astoria A Kule Kat 5-6
34394 Esentepe-İstanbul

D. TARAFLAR : - Bio-Rad Laboratories Inc.
1000 Alfred Nobel Drive Hercules, California 94547, ABD
- Biotest Aktiengesellschaft
Landsteiner Strasse 5 D-63303 Dreieich, ALMANYA

E. DOSYA KONUSU: Bio-Rad Laboratories Inc. tarafından, Biotest Medical Diagnostics GmbH ve Biotest Diagnostics Corporation'ın hisselerinin tamamının, Biotest Aktiengesellschaft'ın immünoloji ile pazarlama işine ilişkin bazı varlıklarının devralınması işlemine izin verilmesi talebi.

30 **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 20.11.2009 tarih ve 8362 sayı ile intikal eden bildirim üzerine, 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ve 1997/1 sayılı Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri çerçevesinde yapılan değerlendirme sonucunda düzenlenen 7.12.2009 tarih 2009-2-273/Öİ-09-AA sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu, 8.12.2009 tarih ve REK.0.06.00.00-120/508 sayılı Başkanlık Önergesi ile 09-59 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

40 **G. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili Rapor'da; bildirim konusu devralma işleminin 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bir devralma işlemi olduğu, işlemin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi kapsamında bir hakim durum yaratmaya veya mevcut bir hakim durumu güçlendirmeye yönelik olarak rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucu doğurmayacağı, işleme izin verilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

H. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

H.1. İşleme İlişkin Bilgiler

50 Dosya konusu işlem çerçevesinde Bio-Rad, Biotest AG'nin kontrolünde bulunan immünoloji işine ilişkin varlıkların tamamını (Biotest AG hariç) devralmayı planlamaktadır. Söz konusu işlem sonrası Biotest'in hisselerinin tamamına Bio-Rad, Biotest GmbH'nin hisselerinin tamamına Bio-Rad Germany, Biotest AG'nin pazarlamaya ilişkin bazı varlıklarına ve Biotest AG'nin bağlı ortaklıklarının immünoloji işine ilişkin tüm varlıklarına Bio-Rad'ın çeşitli bağlı ortaklıkları sahip olacaktır. Bu bağlamda, taraflar söz konusu devralma işlemini gerçekleştirmek amacıyla aralarında 22.10.2009 tarihinde "Satış ve Satın Alma Sözleşmesi" imzalamışlardır¹.

Bildirim formunda, devralma işleminin gerçekleştirilmesinin amacı Bio-Rad'ın ürün yelpazesini çeşitlendirmek için klinik tanı ürünlerine (vücut dışı tanı veya in-vitro diagnostics – IVD²) yapmış olduğu yatırımlarını tamamlayıcı faaliyetleri bulunan bir şirkete yatırım yapmak olarak ifade edilmektedir.

60 H.2. Taraflar

H.2.1. Devralan Taraf: Bio-Rad Laboratories Inc. (Bio-Rad)

Bio-Rad, hayat bilimi³ alanında araştırma, klinik tanı⁴, tedavi ve hastaların izlenmesinde kullanılan ürünlerinin üretimi ve dağıtımını yapan Amerika Birleşik Devletleri merkezli, çok uluslu bir şirkettir. Hisseleri halka arz edilmiş, Amerikan borsasında işlem gören bir şirket olan Bio-Rad, Schwartz ailesi tarafından kontrol edilmektedir.

70 Türkiye'de Bio-Rad'a ait herhangi bir iştirak bulunmamakta olup Bio-Rad'ın satışları distribütörleri kanalıyla gerçekleştirilmektedir. Bio-Rad, son dönemde, Fransız iştiraki Bio-Rad Laboratories SNC vasıtasıyla Türkiye'de 03.11.2009'da, temel amacı distribütörlere teknik destek sağlamak ve faaliyet alanı biyolojik ürünlerin ihracatı, ithalatı, dağıtımı, üretimi, alım ve satımı olan bir şube kurmuştur.

¹ İşlemin tamamlanması, rekabete ilişkin izinler dâhil olmak üzere, ilgili devlet otoritelerinden alınacak onaylara bağlıdır.

² Bir test tüpünde veya daha genel bir ifadeyle canlı bir organizmanın dışında kontrollü çevrede tahlil yapmayı sağlayan tıbbi cihazlardır.

³ Bildirim formunda yer alan bilgilere göre, hayat bilimi alanı, canlı organizmaların özellikleri, davranışları ve yapıları ile bileşen sistemlerine ilişkin çalışmaları içermektedir. Bu geniş alanda, Bio-Rad, elektroforez, görüntü analizi, moleküler tespit, kromatografi, gen transferi, numune hazırlanması ve amplifikasyon çalışmaları üzerine odaklanmaktadır. Bu sektörün birincil nihai kullanıcıları üniversiteler, tıp fakülteleri, endüstriyel araştırma kurumları, devlet kuruluşları, ilaç üreticileri, biyoteknoloji araştırmacıları ve yiyecek deney laboratuvarlarıdır. Bio-Rad'ın hayat bilimi araştırmaları ürünleri pazarında Türkiye'ye yaptığı satışlardan 2008'de elde ettiği ciro (.....) Euro'dur. Devralınan şirketlerin bu alanda herhangi bir faaliyeti bulunmamaktadır.

⁴ Bildirim formunda yer alan bilgilere göre, klinik tanı alanı, hasta ve bağışçıların kan veya diğer vücut sıvı ve dokularında bulunan maddelerin tespiti, tanısı, gözlemi ve ölçümü için kullanılan çeşitli ürünler içinde yer alan geniş bir dizi teknolojiyi kapsar. Bu testlerin büyük çoğunluğu vücut dışında (*in vitro*) gerçekleştirilmektedir. Bio-Rad, bu geniş alanın kan virüs testi (kan bankası ve immünoanaliz) immüno-hematoloji (kan gruplandırması), diyabet gözlemi için hemoglobin A1 c testi (klinik kimya ile immünoanaliz), HIV hastalığı testi (immünoanaliz) ve kalite kontrolü (tüm alt bölümleri kapsayacak şekilde) alanlarında faaliyet göstermektedir. Klinik tanı ürünlerinin tüketicileri hastane laboratuvarları, referans laboratuvarları, doktor laboatuvarları, devlet kuruluşları ile tıbbi tanı ürünleri üreticileridir.

Bio-Rad'ın 2008 yılı cirosu dünya çapında (.....) Euro, Türkiye çapında ise (.....) Euro'dur.

H.2.2. Devreden Taraf: Biotest AG

80 Biotest Grubu, ilaç, tıbbi tanı ve biyotedavi alanlarında global bir grup olarak, hematoloji ve immünoloji ürünlerinde uzmanlaşmıştır. Kan ve bağışıklık hastalıklarının tedavisine yönelik tıbbi ürünlerin yanı sıra kan ile organ ve doku nakillerine ilişkin reaktifleri ve tanı amaçlı sistemleri geliştirmekte, üretmekte ve satmaktadır. Biotest grubu, bunlara ilaveten, hava ve çalışma yüzeylerinde hijyen gözlemlene ürünleri üreticilerinden biridir.

H.2.3. Devralınanlar: Biotest, Biotest Gmbh

Biotest AG, başvuru konusu işlemle devredilmesi planlanan şirketler üzerinde kontrole sahip olan teşebbüstür. Biotest AG'ye ait tüm immünoloji işi, bu işlem kapsamında Bio-Rad'a devredilecektir. Bu bağlamda, Biotest ve Biotest Gmbh dışında Biotest AG'nin pazarlamaya ilişkin bazı varlıkları ve Biotest AG'nin kontrolünde olan Biotest ve Biotest Gmbh dışındaki diğer şirketlerin immünoloji işine ilişkin tüm varlıkları⁵ da Bio-Rad'a devredilmektedir.

H.3. İlgili Pazar

H.3.1. İlgili Ürün Pazarı

90 Bildirim formunda Bio-Rad'ın immünokimya, hematoloji, mikrobiyoloji kültürü, enfeksiyon hastalıkları immünolojisi ve genetik testler, immünohematoloji⁶ alanlarında faaliyet gösterdiği belirtilmektedir. Bunun yanı sıra, Bio-Rad'ın hayat bilimi araştırmaları (*life science research*) ile diğer CDG ürünlerinden (*other clinical diagnostics products*) Türkiye'de ciro elde etmekte olduğu bildirilmektedir.

Devre konu işlem, Biotest AG'nin global immünoloji faaliyetlerinin yanı sıra pazarlama işine ilişkin bazı varlıklarını kapsamaktadır. İmmünoloji işi ise, kan nakli, doku ve organ nakli ve enfeksiyon hastalıkları olmak üzere alt gruplara ayrılmaktadır.

100 Biotest AG, doku ve organ nakli alanında HLA tanıları (organ/doku nakli tanısı)⁷ sunmaktadır. Bunun yanı sıra, Bio-Rad, organ/doku nakli tanısında faaliyet göstermemektedir. Her ne kadar devre konu teşebbüsler bu pazarda ciro elde etse de, bu pazardaki ciro ve pazar payları bildirim eşiklerini geçmemektedir.

⁵ Devredilecek varlıkların listesine bildirim formunun eki olan sözleşmede yer verilmektedir.

⁶ İmmünohematoloji, hastaların kan grupları (A,B, O, RH+ veya RH- vs) için test edilmelerini kapsamakta ve iki tür işlem üzerinde yoğunlaşmaktadır:

- hastaların hayatlarının devamındaki tedavilerinde referans olarak kullanılmaları için kan grubu testleri,
- tedavinin bir parçası olarak belli hastalıkları veya koşulları, kan ve kan bileşenleri nakli yoluyla önlemek veya tedavi etmek.

⁷ "HLA", doku uyumu antijenleri veya HLA moleküllerini ifade etmektedir. Genetik olarak önceden belirlenmiş insan hücrelerinin yüzeyinde bulunan HLA antijenleri, insanların genetik bireyselliğini belirler. HLA antijenlerinin, organ/doku nakillerinde doku uygunluğu hususundaki belirleyici rolleri dolayısıyla, aynı zamanda organ/doku nakli antijenleri olarak da bilinmektedirler. Organ/doku naklinden önce, hem bağışlayana hem de alıcıya HLA moleküllerinin uyumundan emin olmak için HLA-gruplama testlerinin yapılmak zorunda olduğu bildirilmiştir. Devre konu teşebbüsün HLA sınıflandırması için Seroloji sınıflandırma testleri, moleküler biyoloji testleri ve HLA'ya özgü antikor tespiti için tahliller sunduğu belirtilmiştir.

110 Bu noktada, İlgili Pazarın Tanımlanmasına İlişkin Kılavuz'un 20. maddesine değinmek gerekmektedir. İlgili maddede "...inceleme konusu işlem, gerek ürün gerekse de coğrafi açıdan olası alternatif pazar tanımları çerçevesinde rekabet açısından endişeler yaratmıyor ya da alternatif tüm tanımlar açısından rekabeti bozucu bir etki söz konusu oluyorsa pazar tanımı yapılmayabilir." denilerek, alternatif pazar tanımları çerçevesinde işlem rekabetçi endişe yaratmıyorsa Kurul'un ilgili pazar tanımlamayabileceği ifade edilmektedir. Bu bağlamda, doku ve organ nakli alanı ilgili ürün pazarı kapsamında değerlendirilmemiştir.

Enfeksiyon hastalıkları alanında, Biotest AG'nin ürün yelpazesi, insanlarda bulunan patojenik virüs ve bakteriler için yüksek duyarlı seroloji tespit sistemlerini kapsamaktadır. Bildirim formunda her virüs testine ayrı ayrı bakılmak suretiyle çok dar bir pazar tanımı yapılsa dahi tarafların (enfeksiyon hastalıkları sistemleri ve HIV antikor tespitindeki) pazar payının %(...)'in çok altında olacağı belirtilmektedir. Bu nedenle, dosya konusu işlem bakımından bu alanda bir değerlendirme yapmanın gerekmediği sonucuna varılmıştır.

120 Taraflar, kan nakli alanında, immünohematoloji laboratuvarları için kan grubu sınıflandırılması ve antikor tanıları konularında entegre çözümler sunmaktadır. İmmünohematoloji ise IVD ana başlığı altında değerlendirilebilmektedir.

Bildirim formunda, Rekabet Kurulunun, IVD pazarlarıyla ilgili olarak GE/Abbott kararında⁸ ilgili ürün pazarını "*vücut dışında kullanılan tıbbi tanı ürünleri, reaktifleri, yan ürünleri, teçhizatları ve servisleri*" olarak tanımladığı, dolayısıyla dosya çerçevesinde ilgili ürün pazarının "*vücut dışında kullanılan tıbbi tanı ürünleri, reaktifleri, yan ürünleri, teçhizatları*" olarak belirlenmesi gerektiği yönünde değerlendirmeler yer almaktadır. Bu durumda, tarafların tahmini toplam pazar payları %2'den daha az olacağı için pazar payı eşliğinin aşılmayacağı belirtilmektedir.

130 Rekabet Kurulunun, DiaMed'in Bio-Rad tarafından devralınmasına ilişkin 07-61/717-249 sayılı ve 25.7.2007 tarihli kararında belirtildiği üzere vücut dışında kullanılan tıbbi tanı ürünleri, (IVD) vücuttan alınan kan, doku, idrar numunelerinin vücut dışında özel solüsyonlarla etkileşime sokulması ile vücudun antijen/antikor reaksiyonlarının ve özel moleküllerinin sayımı, kan gazının ölçülmesi ve hücre analizinin yapılması yoluyla bir hastanın genel sağlık durumu, hastalığın belirtileri ve tıbbi durumu hakkında bilgi elde edilmesi amacıyla kullanılmaktadır. IVD testleri, antibiyotiklerin ve diğer ilaçların iyileştirme seviyelerini ölçme, hastalık önleme ve genel sağlık yönetimi gibi tedavi gözlemlene amaçları için de kullanılmaktadır.

140 Vücut dışında kullanılan tıbbi tanı ürünleri ile gerekli testleri yapabilmek için bazı reaktiflere ve teçhizatlara ihtiyaç duyulmaktadır. Reaktifler, kan, doku, idrar gibi numunelerdeki hedef madde ile etkileşime girerek ölçülebilen bir başka madde oluşmasını sağlayan özel kimyasal ve biyolojik solüsyonlardır. İlgili teçhizat, hastalardan alınan numuneleri ve reaktifleri bir araya getirerek test sonuçlarının ve diğer nitelik ve parametrelerin ölçülmesini sağlayan ve bu süreci otomatikleştiren çeşitli makine ve aletlerdir. Yan ürünler ise testlerin tamamlanması için kullanılan yazılım ürünleri ile sistemin sorunsuz çalışmasını sağlayan kontrol reaktiflerini kapsamaktadır.

⁸ Rekabet Kurulu'nun 07-29/275-102 sayılı, 29 Mart 2007 tarihli kararı.

150 IVD ürünleri teknik olarak kapalı bir pazardır. Test sonuçlarını güvenilirliği açısından genellikle aynı üreticinin teçhizatları ve reaktiflerinin kullanılması gerekmektedir. Belirli bir markanın reaktifleri ile başka bir markanın teçhizatı kullanılamamaktadır. Pazardaki çoğu üretici ilgili teçhizatları müşterilerine ücretsiz sağlamakta ya da çok düşük ücretler talep etmektedirler. İlgili ürünlerle ilgili servis hizmetleri de üreticiler tarafından sağlanmaktadır.⁹

160 Dosya mevcudu bilgilere göre taraflar IVD sistemleri pazarı çerçevesinde ağırlıklı olarak immünohematoloji sistemleri alanında faaliyet göstermektedir. İmmünohematoloji ya da kan gruplandırmasında, kan grubu testi, Rh testi, antikor tespiti ve doku tipi belirlenmesi gibi değişik testler gerçekleştirilmektedir. İmmünohematoloji ile hastanın hayatının geri kalanında tedavisi için referans noktası olarak kullanılan kan grubu testlerinin yapılması ve tedavinin bir parçası olarak kandaki maddelerle birlikte kan nakli yoluyla belirli hastalıkların yayılmasının önlenmesine çalışılmaktadır.

Bu bilgiler ışığında, bildirim konusu işlem bakımından ilgili ürün pazarı "immünohematoloji sistemleri pazarı" olarak belirlenmiştir.

H.3.2. İlgili Coğrafi Pazar

Dosya konusu işlem açısından, ilgili ürün pazarlarında, ülkenin herhangi bir bölgesindeki rekabet koşullarının diğer bölgelerden farklılık göstermemesi, rekabet koşullarının ülkenin tamamında homojen bir yapı sergilemesi nedeniyle dosya kapsamında ilgili coğrafi pazar "Türkiye" olarak belirlenmiştir.

170 H.4. Değerlendirme

H.4.1. 1997/1 Sayılı Tebliğ'in 2. Maddesi Açısından Yapılan Değerlendirme

1997/1 sayılı Tebliğ'in 2. maddesinin (b) bendinde, "herhangi bir teşebbüsün ya da kişinin diğer bir teşebbüsün malvarlığını yahut ortaklık paylarının tümünü veya bir kısmını ya da kendisine yönetimde hak sahibi olma yetkisi veren araçları devralması veya kontrol etmesi" devralma işlemi olarak nitelendirilmiştir.

Dosya konusu işlem çerçevesinde Bio-Rad, Biotest GmbH ile Biotest Corporation'daki tüm hisseler ile Biotest AG'nin immünoloji işi ile pazarlama işine ilişkin bazı varlıkların kontrolünü devralacaktır. Bu nedenle işlem, 1997/1 sayılı Tebliğ'in 2(b) maddesi uyarınca bir devralma işlemidir.

180 H.4.2. 1997/1 Sayılı Tebliğ'in 4. Maddesi Açısından Yapılan Değerlendirme

1997/1 sayılı Tebliğ'in 1998/2 sayılı Tebliğ ile değişik 4. maddesi "Bu Tebliğ'in 2. maddesinde belirtilen bir birleşme veya devralma sonucunda birleşmeyi veya devralmayı gerçekleştiren teşebbüslerin, ülkenin tamamında veya bir bölümünde ilgili ürün piyasasında, toplam pazar paylarının, piyasanın % 25'ini aşması halinde veya bu oranı aşmasa bile toplam cirolarının 25 milyon TL'yi aşması halinde Rekabet Kurulu'ndan izin almaları zorunludur" hükmü ile hangi tür birleşme ya da devir işlemlerinin Rekabet Kurulunun iznine tabi olduğunu belirlemektedir.

⁹ Bu bölümün hazırlanmasında 07-61/717-249 sayı ve 25.7.2007 tarihli Rekabet Kurulu Kararından yararlanılmıştır.

190

Devre konu şirketlerin Türkiye’de 2008 yılında Türkiye’de immünohematoloji alanında ciroları yaklaşık olarak sırasıyla (.....) TL ve (.....) TL’dir.¹⁰ Ayrıca, Tablo 1’de görüldüğü üzere, devre taraf teşebbüslerin immünohematoloji pazarında toplam pazar paylarının 2008 yılı için yaklaşık %(....) (Biotest için %(....), Bio-Rad için %(....) civarında) olarak tahmin edilmekte olduğu taraflarca bildirilmiştir.

Tablo 1: 2008 yılı Türkiye immünohematoloji pazar payları

Şirket	Tahmini Pazar Payı (%)
Bio-Rad	(....)
Ortho	(....)
Grifols	(....)
Immucor	(....)
Diagast	(....)
Biotest	(....)
Diğerleri	(....)

Dolayısıyla, Tebliğ’in 4. maddesinde öngörülen pazar payı eşiklerinin aşıldığı görülmektedir. Bu çerçevede, dosya konusu işlem 1997/1 sayılı Tebliğ kapsamında bildirim ve Rekabet Kurulu’nun iznine tabi bir devralmadır.

H.4.3. Devralma İşleminin 4054 sayılı Kanun’un 7. Maddesi Açısından Değerlendirilmesi

200

4054 sayılı Kanun’un 7. maddesi, hâkim durum doğuran ya da mevcut bir hâkim durumu güçlendiren birleşme ve devralmaları yasaklamaktadır. Bu çerçevede, Bio-Rad’ın Biotest, Biotest AG ve Biotest AG’nin immünoloji işi ile pazarlama işine ilişkin bazı varlıkların kontrolünü devralmasının ardından böyle bir güce tek başına ulaşıp ulaşmayacağı bu bölümde değerlendirilmiştir.

ABD’nin 1992 tarihli ABD “*Yoğunlaşmalar Rehberi*” ve Avrupa Birliği’nin 2004 tarihli “*Yatay Birleşmelerin Değerlendirilmesine İlişkin Rehber*”inde belirli yatay birleşmelerin değerlendirilmesi için HHI kullanımına ilişkin olarak dikkate alınan hususlar Tablo 2’te özetlenmiştir.

Tablo 2: ABD ve AB Rehberlerine Göre HHI Analizinde Kullanılan Değerlendirme Aralıkları

Amerika Birleşik Devletleri			Avrupa Birliği		
Aralık	Değişim	Sonuç	Aralık	Değişim	Sonuç
HHI<1000			HHI<1000		
1000<HHI<1800	$\Delta > 100$	Riskli	1000<HHI<2000	$\Delta > 250$	Riskli
HHI>1800	$\Delta > 50$	Riskli	HHI>2000	$\Delta > 150$	Riskli

210

Dosya konusu ilgili coğrafi pazarda, işlem öncesi HHI oranı 2724 iken, işlem sonrasında HHI 2772’ye yükselmektedir. Dolayısıyla, işlem neticesinde HHI oranındaki değişim (Δ) 48 olacaktır. Bu değerler ve değişim oranı hem AB kriterleri hem de ABD kriterleri göz önünde bulundurulduğunda riskli olarak değerlendirilmemektedir. Her ne kadar söz konusu yoğunlaşma, pazar payları açısından riskli olarak görülmesine de işlemin etkisinin daha net anlaşılması amacıyla aşağıda pazarın diğer özellikleri göz önüne alınarak inceleme derinleştirilmektedir.

Bildirim formunda, pazarda güçlü rakiplerin mevcut olduğu, işlemin ticari anlamda gelecekteki en önemli teknoloji olan jel filtrasyonu alt alanını etkilemeksizin

¹⁰ Ciro değerleri, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) 2008 yılı ortalama Euro alımı oranı olan 1,89577 baz alınarak TL’ye çevrilmiştir.

gerçekleşeceği ve büyük pazarlık gücüne sahip müşterilerin var olduğu hususları, işlemin hâkim durum yaratılması veya mevcut hâkim durumun güçlendirilmesi sonucunu doğurmayacağı iddiasıyla beraber ifade edilmiştir.

Özellikle, Tablo 1'de belirtilen pazar payları ile daha önce sözü edilen Bio-Rad'ın Diamed Holding AG'nin kontrolünü devralması işlemine ilişkin 2007 yılında sunulmuş pazar payları (Tablo 3) karşılaştırıldığında, Bio-Rad'ın şimdiki pazar konumunun rakiplerinin Türkiye'deki pazar paylarını artırmalarına engel teşkil etmediği görülmektedir. Bio-Rad'ın önemli rakiplerinden birisi, Grifols 2007'ye kıyasen pazar payını önemli ölçüde, %(....) oranında %(....)'dan %(....)'ye artırmışken, Biotest'in pazar payları ise aynı dönemde %(....) %(....)'ten %(....)'e oranında önemli bir düşüşe uğramıştır. Öte yandan, diğer bir global rakip olan Diagast de pazar payını yükseltmiştir. Bunun yanı sıra, bildirim formunda pazar payı gerilemiş olsa da Ortho'nun global imkanlara sahip güçlü bir rakip olma özelliğini korumakta olduğu ifade edilmektedir.

Tablo 3: İmmünohematoloji sistemleri faaliyetinde bulunan teşebbüslerin 2006 yılı pazar payları

Şirket	Pazar payı (%)
Ortho	(....)
Diamed	(....)
Grifols	(....)
Bio-Rad	(....)
Immucor	(....)
Biotest	(....)
Diagast	(....)
Diğer	(....)
Toplam	100

Ayrıca, bildirim formunda, hâlihazırda Türkiye'de de faaliyet gösteren Grifols'un 2010 yılında Avrupa pazarlarına, özet olarak teknolojik bir yenilik olarak adlandırılabilir tam otomatlı jel filtrasyonuna dayalı sistemi pazara sürmesinin, hem de bu durumun Türkiye pazarında etkisini kısa veya uzun vadede göstermesinin beklendiği belirtilmektedir. Dolayısıyla, ilgili pazarda Grifols, Ortho ve Immucor gibi güçlü rakipler bulunduğu görülmektedir.

Bildirim formunda işlem taraflarının farklı teknolojiler üzerine odaklanmış oldukları belirtilmektedir. Bu noktada, tarafların ve genel olarak immünohematoloji sistemlerinin ne şekilde olduğuna ilişkin bildirim formunda yer alan değerlendirmelere yer verilecektir.

Genel anlamda, günümüzde kullanılan üç test yöntemi bulunmaktadır:

- i. geleneksel yöntemler (conventional methods) agglutinasyona (kümeleme) dayalı olup tüp, plaka ve mikro plakaların kullanımını içermektedir.
- ii. Katı fazlı yöntem (solid phase methods), kırmızı hücre reaktifleri ile ortaya çıkan dolaşmakta olan antikörlerin kırmızı hücre antijenleriyle kaplı mikro plakalarda yakalanmalarına ilişkindir.
- iii. Jel filtrasyonu (gel filtration) kümelenen kırmızı hücre ağlarının jel matriksi içinde santrifüjleme ile ayrılmasıdır.

Tüm bu yöntemler, sağlık hizmeti veren kimse tarafından el ile, yarı-otomatik veya otomatik şekilde kullanılabilir.

Devre konu şirketler, katı fazlı teknolojiyi (mikrotitre plaka [MTP] kullanan analizlere dayalı olarak) kullanmaktadırlar. MTP analizleri, genel olarak yarı otomatlı veya tam otomatlı sistemlerde kullanılmaktadır.

260 Bio-Rad, genellikle DiaMed'den devraldığı (artık patent koruması altında olmadığı bildirilen) jel tekniğini kullanmakta ve yine tam otomatlı versiyonda ürünler sunmaktadır. Bio-Rad'ın ilgili pazardaki satışlarının %(...)'ı bu teknolojiye dayanmaktadır.

Bildirim formunda Jel tekniği ve katı ekranın teknoloji bakımından birbirinden farklı olduğu ifade edilmiştir. Jel tekniğinin hem elle hem de otomatik olarak kullanılmasının kolay olduğu belirtilmekte ve müşteri taleplerinin çoğunu karşılamakta olduğu ifade edilmektedir. Katı fazlı tekniğin ise elle uygulanan testler için uygun olmadığı; sadece otomatlı Tango (Biotest'in geliştirdiği tam otomatlı sistem) sistemi için kullanılacağı dile getirilmektedir. Dolayısıyla, bu teknolojilerin paralel olarak kullanılacağı, ancak birinin diğerine teknik açıdan katkı sağlayamayacağı ifade edilmiştir.

270 Ayrı bir husus olarak, bildirim formunda, immünohematoloji pazarında ihale/teklif vermek yoluyla rekabet edildiği, pazarlık payını artırmak amacıyla sözleşme süresini 3-5 sene olarak belirleyen müşteriler (hastaneler, kan bankaları ve laboratuvarlar) dışında müşteri sözleşmelerinin çoğunlukla 1-2 yıllık olduğu belirtilmiştir. Teçhizat/makinelerin sıklıkla kira sözleşmesine konu olması sebebiyle, müşterilerin sözleşme süresinin bitimi sonunda önemli bir masrafa katlanmadan kolayca başka tedarikçilere geçiş yapabilmekte oldukları, dolayısıyla pazara giriş engeli bulunmadığı dile getirilmiştir. Bu değerlendirmeye ek olarak, devre konu ürünlerin en büyük kullanıcısı konumunda olan hastaneler ve kamuya ait kan bankaları, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerince belirlenen usullerle alım yapmakta olan, alım gücü yüksek kurumlardır.

280 Yukarıda yer verilen değerlendirmeler çerçevesinde, belirlenen immünohematoloji sistemleri pazarı bakımından rekabeti olumsuz etkileyecek unsurların ortaya çıkmayacağı, dolayısıyla devralma işlemine izin verilmesinde herhangi bir sakınca olmadığı kanaatine varılmıştır.

H.4.4. Rekabet Etmeme Yükümlülüğü

Dosya konusu işleme esas teşkil eden "*Satış ve Satın Alma Sözleşmesi*"nin 13.1. maddesinde "*işbu sözleşmenin imza tarihinden itibaren üç yıllık bir süreyle satıcılar, doğrudan veya dolaylı olarak, işle, işbu sözleşmenin imza tarihinde işletildiği biçimiyle, rekabet eden bir iş kurmayacaktır.*" hükmü bulunmaktadır. Bu hükmün, işleme doğrudan bağlantılı ve işlemin uygulanabilmesi için gerekli olduğu taraflarca ifade edilmiştir.

290 Devralma işlemine ilişkin bir rekabet yasağının yan sınırlama olarak kabul edilmesi ve bu çerçevede işleme birlikte değerlendirilmesi için söz konusu yasağın "*yoğunlaşma ile doğrudan ilgili ve gerekli olma*", "*sadece taraflar açısından kısıtlayıcı olma*" ve "*orantılılık*" ölçütlerini sağlaması gerekmektedir.

Bu çerçevede, yukarıda bahsedilen rekabet etmeme yükümlülüğünün anılan devralma işlemi ile doğrudan ilgili ve gerekli olduğu, rekabet içtihadları göz önünde bulundurularak üç yıllık kısıtlamanın makul bir süre olduğu ve söz konusu yükümlülüğün yan sınırlama olarak değerlendirilebileceği, bu nedenle bahsi geçen rekabet etmeme maddesine devralma işlemiyle birlikte izin verilebileceği kanaatine varılmıştır.

300 **I. SONUÇ**

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin, 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 1997/1 sayılı "Rekabet Kurulu'ndan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tabi olduğuna, işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde belirtilen nitelikte hâkim durum yaratılmasının veya mevcut hakim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.